

Landsbygds- och
infrastrukturdepartementet
li.remissvar@regeringskansliet.se

Yttrande över remiss av slutbetänkandet En ny viltförvaltningslagstiftning (SOU 2025:125)

Er beteckning LI2026/00074

Sammanfattning

Länsstyrelsen i Dalarnas län tillstyrker förslaget i stort då det är bra att det görs en översyn av nuvarande jaktlag och jaktförordning, vilka med tiden blivit svåröverskådliga av många ändringar. De nya förslagen är bättre strukturerade.

Länsstyrelsen anser dock att utredningens analys av förslagets konsekvenser för länsstyrelserna kunde vara mer utförlig och länsstyrelsen delar inte utredarens syn att de ökade arbetsinsatserna kan hanteras inom befintliga ramar. Länsstyrelsen förutsätter att ytterligare resurser tilldelas för tillkommande arbetsuppgifter.

Övergripande synpunkter

Länsstyrelsen anser att ändringen av namnet från Jaktlag till Viltförvaltningslag gör namnet mindre träffsäkert; Lagen reglerar framförallt jaktfrågor medan förvaltning av vilt är så mycket mer. Förslaget innebär också nya namn på etablerade företeelser exempelvis *populationsreglerande jakt* istället för *licensjakt* och *jaktkontrollanter* istället för *jakttillsyningsmän*. Det krävs en informationsinsats för att dessa nya begrepp ska etableras och förstås av allmänheten.

Länsstyrelsen efterfrågar tydlig vägledning för begrepp i förslag till Viltförvaltningslag ex. *lämpliga åtgärder i syfte att motverka skada* (2 kap 2 § VFL), *onödigt lidande* (2 kap 4 § VFL), *lovliga ärenden* (5 kap 2 § VFL), *annan lämplig lösning* (6 kap 2 § VFL), *åtgärder som behövs* (6 kap 3 § VFL), *betydande skaderisker* (6 kap 4 § VFL), *en för jakten*

viktig bestämmelse (8 kap 1 § VFL), annat skyddsvärt (8 kap 2 § VFL) skyndsamt (10 kap 3 § VFL), den takt som främjar samexistens mellan människor och arter samtidigt som skador och olägenheter förebyggs och begränsas (3 kap 1 § VFF), stor sannolikhet för allvarlig skada (4 kap 3 § VFF) samt riskerar att orsaka skada – vilka förutsättningar ska vara uppfyllda? (4 kap 1 § VFF).

Länsstyrelsen ser en variation i bemyndigande som är tillsynes inkonsekvent mellan *regeringen* respektive *regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer*. Länsstyrelsen föreslår en extra genomgång av dessa innan beslut. (ex. 2 kap 9-12 §§ VFL, 3 kap 12-14 §§ VFL).

Länsstyrelsen är positiv till att många av de regleringar som idag finns i Naturvårdsverkets föreskrifter flyttats till ny lag och förordning. Detta är bra då det ger en tydligare styrning med rättsverkan.

Kommentarer till enskilda förslag

Förslag till ny Viltförvaltningslag

1 kap

2 § Viltets livsmiljöer regleras i Miljöbalken, länsstyrelsen anser att det är otydligt hur kopplingen mellan lagstiftningarna ser ut. Det är också otydligt hur den nya lagstiftningen kopplar till Viltskadeförordningen (5 §).

6-7 §§ Idag definieras dödande av djur som fångats i fälla som avlivning. Det är otydligt vilken terminologi som kommer att gälla detta förfarande enligt den nya lagstiftningen.

10 § Det är oklart om strecksatserna gäller endast samtidigt, eller var för sig.

12 § Skydds jakt är inte alltid den mest lämpliga lösningen för att åtgärda skada eller risk för skada. I de olika skrivningarna om skydds jakt i förslag till lag och förordning saknar länsstyrelsen kravet på att försöka med andra möjliga lösningar först.

21 § Det är oklart vad som gäller för Fälthare.

4 kap

3 § Länsstyrelsen anser att älgförvaltningsområden ska vara sammanhängande.

6 kap

2 § Länsstyrelsen anser att ett förtydligande kring moderlösa djurungar är bra, det kan vara svårt att avgöra om en unge är moderlös eller ej eftersom många arter lämnar ungarna någonstans medan de letar efter föda. Möjligheten att fånga in moderlösa årsungar bör tas bort helt för att de inte ska tas in i djurparker/vilthägn. Länsstyrelsen får årligen frågor från verksamheter t.ex. älgägare som vill ta in moderlösa älgkalvar i sitt hägn för att få bättre genetik i aveln.

5 § 2 pkt Länsstyrelsen bedömer att det behövs riktlinjer för om vanligt förekommande smittorisker ex. fåglar som bajsar på badstränder, kan riskera orsaka sådan spridning av allmänfarlig sjukdom att skydds jakt kan vara aktuellt. I mer ovanliga situationer borde beslut om skydds jakt föregås av en uppmaning från SVA/Jordbruksverket och av samråd med smittskyddsläkare samt aktuell/a kommun/er.

8 kap

7 § Länsstyrelsen bedömer att det är oklart hur en *företrädare för jakträttshavare* ska kunna verifieras.

9 kap

Genom beslut av regeringen utifrån stöd i den föreslagna lagstiftningen kan länsstyrelsen bli den myndighet som ansvarar för att administrera de sanktionsavgifter som föreslås ersätta vissa bötesbrott för jaktförseelser. Ett sådant uppdrag skulle ge länsstyrelsen en delvis annan roll än idag och potentiellt leda till en förändrad syn på vår verksamhet inom viltförvaltningen, från en rådgivande till en mer beivrande och fiskal roll. Denna förändring behöver analyseras mer noga.

1 § Länsstyrelsen bedömer att det är oklart om sanktionsavgift ska gälla även vid underlåtenhet att rapportera fälld älg.

10 kap

1 § Länsstyrelsen anser att det är otydligt om denna instansordning gäller alla beslut. Tidigare har vissa beslut överklagats till Naturvårdsverket.

Lag om ändring i offentlighets- och sekretesslagen (2009:400)

18 kap 16 § Länsstyrelsen har tidigare använt sig av en SMS-tjänst i samband med licensjakt. Den innebar att man angav sitt telefonnummer till länsstyrelsen och sedan fick ett SMS när något djur fällts. Risken med att samla kontaktuppgifter från ett stort antal jaktintresserade är att samtidigt bygga upp ett register på potentiella vapeninnehavare. Samma sak gäller för register över företrädare inom älgförvaltningen. Länsstyrelsen får årligen cirka 150 förfrågningar om vem som är företrädare för olika områden. Utifrån förslag till ny reglering krävs det nya rutiner för bedömning av risk och sekretess inför utlämnande av denna information. Länsstyrelsen ser fördelar med att kunna sekretesshantera olika, av länsstyrelsen idag hanterade, register av jägare utifrån detta förslag.

Det bör vidare uppmärksammas att motsvarande skyddsintresse gäller för uppgifter om enskilda som deltar i licensjakt och skyddsjakt efter framförallt rovdjur, oavsett om anmälan sker till Naturvårdsverket eller genom länsstyrelsens egna administrativa system. Detta omfattar även uppgifter som samlas in i samband med informations- eller anmälningsförfaranden, såsom SMS-tjänster eller andra digitala lösningar för jaktadministration.

Även uppgifter i efterföljande redovisning av jakt, där det framgår vem som varit skytt eller jaktledare vid fällda djur, kan vid utlämnande användas för att identifiera enskilda personer som deltar i jakt på exempelvis rovdjur. Länsstyrelsen noterar att sådana uppgifter återkommande efterfrågas och att de i praktiken kan möjliggöra systematiska sammanställningar av vilka individer som deltar i viss typ av jakt. Detta innebär en risk för att uppgifterna används för kartläggning av enskilda jägare och deras eventuella vapeninnehav samt att de kan ligga till grund för riktade trakasserier eller hot mot personer som deltar i jaktverksamhet där konfliktnivån i vissa fall är hög.

Länsstyrelsen bedömer därför att det finns behov av att tydliggöra att sekretesskyddet även omfattar dessa uppgiftstyper inom ramen för den föreslagna regleringen.

Förslag till ny Viltförvaltningsförordning

3kap

7-8 §§ Dessa förslag till reglering ger resultatet att björnen, som i Sverige idag ligger högre över sitt referensvärde än vargen, skyddas av strängare krav för jakten.

15 § Länsstyrelsen anser att möjligheten till förkortning/förlängning av jakttiderna ska tas bort. Det ökar otydligheten i lagstiftningen snarare än att göra den flexibel.

17 § Länsstyrelsen anser att det är otydligt vad resultatet kan bli om Naturvårdsverket bedömer att GYBS försvåras av skydds jakt och meddelar regeringen.

4 kap

1 § Skydds jakt är inte alltid den mest lämpliga lösningen för att åtgärda skada eller risk för skada. I de olika skrivningarna om skydds jakt i förslag till lag och förordning saknar länsstyrelsen kravet på att försöka med andra möjliga lösningar först.

5 kap

6 § Länsstyrelsen anser att regleringen även ska gälla för björn.

8 § Idag kan inte enskilda jaktledare rapportera in i länsstyrelsens system, utan endast en företrädare per Älgskötselområde/Klövviltskötselområde. Företrädare för respektive område borde istället anges som ansvarig för rapportering.

Länsstyrelsen anser att skrivningarna i 9 och 11 §§ är bra.

6 kap

5 § Länsstyrelsen bedömer att det finns risk för olika tillämpning i olika län, av geografiska och/eller av historiska skäl.

8 § Det behövs vägledning kring hur vilt får dödas efter fällfångst. Enligt förslag till ny lag är det inte avlivning att döda ett djur som fångats i fälla (1 kap 6-7 §§ VFL).

10 § Länsstyrelsen ifrågasätter hur en artspecifik avdödning kan åstadkommas vid användning av gift och ser risker för andra djur/tamdjur/människor och avstyrker förslaget.

12 § Länsstyrelsen anser att det är viktigt att det i Naturvårdsverkets föreskrifter tydliggörs hur viltkameror får användas i jakten, såväl enskilt som i kombination med fordonskörning.

9 kap

4 § Länsstyrelsen anser att det är otydligt om jakt i vilthägn är tillåtet eller inte. Det bör förtydligas vad som menas med "om viltet anses hållas av människan". Allt vilt i ett vilthägn är placerat där av människan vilket i så fall torde innebära att ingen jakt i ett vilthägn är tillåtet. Samtidigt har många vilthägn idag till syfte att erbjuda jakt på exempelvis hjortdjur.

6 § Länsstyrelsen anser att ett nationellt register över vilthägn i landet är viktigt att upprätthålla, i Dalarna finns ett register för vilthägn, inte flera.

7 § Länsstyrelsen välkomnar det nya förslaget om att Länsstyrelsen får utöva tillsyn över vilthägn samt besluta om de förelägganden som behövs för tillsynen.

10 kap

6 § Vilka prov som ska tas på det fällda djuret bör samordnas nationellt så att det görs lika i alla län.

11 kap

3 §, 2 pkt Om denna reglering tillkommit för att möjliggöra flytt av varg från en plats till en annan behöver det specificeras. Om den kan gälla även andra djurslag behöver detta samordnas nationellt. Det kan bli svårt för en enskild länsstyrelse att besluta om det.

6 § Länsstyrelsen bedömer att flytt av varg kan komma att bli viktigt för vargstammen vid ett lägre referensvärde, men att det är en svår åtgärd att lyckas med. Det ska vara ett lämpligt område med närhet till en potentiell partner och oavsett om marken har en markägare

och/eller jakträttshavare som godkänner mottagandet, eller om det är ett skyddat område där staten inte upplåter jakt, så vandrar vargen ofta tillbaka till det område den flyttades ifrån.

12 kap

3 § Inventering efter björn bör regleras i samma paragraf som övriga, trots att den bara genomförs vart femte år.

5-16 §§ Det föreslås att bestämmelserna om viltförvaltningsdelegationer ska införlivas i den nya viltförvaltningsförordningen. Det medför behov av upphävande av förordningen om viltförvaltningsdelegationer och eventuellt ändringar i förordningen med länsstyrelseinstruktion.

7 § Länsstyrelsen förordar en omformulering av Viltförvaltningsdelegationernas ansvar för att *"pröva frågor om godkännande av"*. Viltförvaltningsdelegationen fungerar som rådgivande åt Länsstyrelsen i aktuella och regionala viltförvaltningsfrågor. Formuleringen ovan tydliggör inte att det är en samverkan om ett förslag till beslut i annan instans, snarare än en prövning.

13 kap

Länsstyrelsen saknar reglering som ger Länsstyrelsen rätt/möjlighet att besluta om fällavgifter på älg. Det finns inte heller någon reglering kring Älgvårdsfond, vilket innebär att finansieringen av älgförvaltningen försvunnit helt från lagstiftningen.

Bilaga 4

7) och 8) Räv och grävling är en naturlig del av faunan. Länsstyrelsen anser att om årsungar av dessa ska få jagas året runt, för att skydda andra vilda djur, tillmäts vissa djur större värde än andra. Rävns och grävlingens predation på andra arter är helt naturlig och just dessa arters predation bör inte särskilt pekas ut som skada på annat vilt.

18) 2. Bör ändras till *"får jagas om de orsakar olägenhet för människors hälsa och säkerhet"*.

Bilaga 5

Länsstyrelsen ifrågasätter, med hänvisning till risk för djurs lidande, att inte användning av pilbåge, liksom användning av armborst, förbjuds vid jakt

De som medverkat i beslutet

Beslutet har fattats av landshövding Helena Höij med avdelningschef Anna Carlsson som föredragande.

Denna handling har godkänts digitalt och saknar därför namnunderskrifter.

Kopia till

li.fjr@regeringskansliet.se